

YURTDIŞI TÜRKLER VE AKRABA TOPLULUKLAR BAŞKANLIĞI

**BEŐERİ VE SOSYAL KALKINMA ARAŞTIRMALARI
DESTEK PROGRAMI (BESKAP)**

BAŞVURU REHBERİ

2025

İçindekiler

1. Yasal Çerçeve	3
2. Programın Amaç ve Öncelikleri.....	3
3. Projelerde Yer Alması Beklenen Faaliyetler	4
4. Proje Kapsamına Girmemesi Gereken Faaliyetler	5
5. Sağlanacak Destek Tutarı.....	5
6. Başvuruların Alınacağı ve Projelerin Uygulanacağı Bölgeler	5
7. Başvuru Sahiplerinin Uygunluğu: Kimler Başvurabilir?	6
8. Ortaklıklar ve Ortakların Uygunluğu	6
9. Proje Süresi	7
10. Başvuru Dönemleri ve Süreç Takvimi	7
11. Uygun Maliyet Kalemleri	7
12. Uygun Olmayan Maliyetler.....	8
13. Eş Finansman ve Aynî Katkılar	8
14. Başvuru Adresi, Formu ve Belgeler	8
15. Başvuruların Değerlendirilmesi	9
16. Değerlendirme Sonucunun Bildirilmesi	11
17. Sözleşmenin İmzalanması ve Uygulama Koşulları	11

1. Yasal Çerçeve

Başkanlık, 6 Nisan 2010 tarih ve 27544 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren 5978 Sayılı “Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun” ile kurulmuş ve 15.7.2018 tarihli ve 30479 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 4 nolu Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı’na bağlı faaliyet gösteren bir kamu kurumudur. Başkanlığın kuruluş amaçlarından biri, 4 nolu Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 732 inci maddesinin (b) bendinde ifade edildiği gibi, *“Soydaş ve akraba topluluklar ile sosyal, kültürel ve ekonomik ilişkilerin geliştirilmesi amacıyla bu topluluklara yönelik faaliyetler yürütmek”* tir.

Öte yandan, Başkanlık tarafından verilecek desteklerle ilgili olarak, yine aynı Kararnamenin 740 inci maddesinin (b) bendinde ise Başkanlığın; *“Bu Bölümde belirtilen amaçların gerçekleştirilmesine yönelik olarak, kişi ve kuruluşlarca yurtiçinde ve yurtdışında planlanan faaliyetleri idari, mali veya hibe esaslı olarak desteklemek”* görevi hükme bağlanmaktadır.

İşbu Mali Destek Programı, yukarıdaki mevzuat hükümleri çerçevesinde hazırlanmış olan ve 17.02.2021 tarihli ve 31398 sayılı Resmî Gazete’de yayınlanan “Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı Mali Destek Yönetmeliği”ne uygun olarak belirlenecektir.

Söz konusu mevzuata istinaden, bu başvuru rehberi, **2025 Yılı** Beşerî ve Sosyal Kalkınma Araştırmaları Destek Programı (BESKAP) kapsamında sağlanacak hibe esaslı proje desteklerine başvuru şekil ve şartlarını belirlemek amacıyla hazırlanmıştır. Başvuru sahiplerinin başvuru rehberini incelemeleri ve başvurularını bu rehberdeki açıklamalar doğrultusunda hazırlayıp sunmaları gerekmektedir.

! Başvuru sahipleri, başvuruda buldukları andan itibaren ilgili mevzuat hükümlerini, program kılavuzunu ve bu rehberde yer alan bütün hususları kabul etmiş sayılırlar.

2. Programın Amaç ve Öncelikleri

Beşerî ve Sosyal Kalkınma Araştırmaları Destek Programı’nın amacı

- Türkiye uluslararası kalkınmayı bir bütün olarak ele almakta, mevcut kurum ve kuruluşları ile başta çevre ülkeler olmak üzere toplumların beşerî, siyasi ve ekonomik kalkınmasını aktif olarak desteklemektedir.
- Başkanlığımız görev alanı çerçevesinde; tarihi, dini, siyasi, coğrafi ve kültürel hususiyetlerine binaen ülkemiz ile köklü ilişkilere ve derin bağlara sahip soydaş ve akraba topluluklara yönelik çalışmalar yürütmektedir.
- İşbu destek programı ile söz konusu toplulukların beşerî ve sosyal kalkınmalarına yönelik kapsamlı bilimsel araştırmaların desteklenmesi amaçlanmaktadır.
- Türkiye ve yurtdışındaki araştırmacıların yapacağı ortak başvurularla akademik ağların geliştirilmesi hedeflenmektedir.
- Bu program kapsamında yapılacak araştırmaların kardeş topluluklar, bu toplulukların bulunduğu ülkeler ve Türkiye tarafından gerçekleştirilecek politikalar için yol gösterici olması hedeflenmektedir.

- Mevcut tamamlanmış araştırmaların daha geniş kitlelere ulaştırılması amacıyla da başvuru yapılabilecektir.

Bu amaca hizmet edecek aşağıda ana başlıkları belirtilen araştırma konularına ilişkin başvurular desteklenebilecektir.

Tarihi ve Kùltürel Envanter Araştırmaları

Hedef topluluklara ilişkin sözlü tarih, kùltür envanteri oluşturma çalışmaları.

Hukuk ve İnsan Hakları

Hedef toplulukların buldukları ÷lkelerde karşı karşıya oldukları hukuki sorunlar, sistematik ayrımcılıklar ve olumsuz uygulamalara ilişkin araştırmalar.

Eğitim ve Anadil Hakları

Hedef toplulukların Türkçe veya Türkçe dışındaki anadil eğitim haklarına ilişkin hukuki, pedagojik veya sosyolengüistik araştırmalar. Eğitim haklarını kullanmalarına yönelik eksikliklerin tespiti ve beşeri sermaye inşasına yönelik araştırmalar.

Sivil Toplum Araştırmaları

Hedef toplulukların mevcut sivil toplum yapılanmalarını incelemek üzere kurgulanmış mevcut durum analizi, kapasite geliştirme politikalarına yönelik araştırmalar.

Medya Araştırmaları

Hedef toplulukların mevcut medya oluşumları ve ana akım medyada temsilleri hakkında mevcut durum analizi, kapasite geliştirme ihtiyaçlarına yönelik araştırmalar.

Sosyolojik, Antropolojik ve Demografik Araştırmalar

Hedef topluluklara yönelik; kùltür, kimlik ve aidiyet, aile ve gençlik sorunları, yaşlıların durumu, engellilerin durumu, toplumsal katılım, güncel nüfus çalışmalarına ilişkin araştırmalar.

Türkiye Mezunları

Türkiye Mezunlarının ilgili ÷lkelerin ekonomik, sosyal ve kùltürel kalkınmasına sağladığı katkıları ölçmeye yönelik araştırmalar.

! Programın amacıyla örtüşmeyen konuları ihtiva eden proje başvuruları olumsuz değerlendirilecektir.

3. Projelerde Yer Alması Beklenen Faaliyetler

Program kapsamında yukarıda belirtilen öncelikli konu başlıklarına uygun olarak yapılacak proje tekliflerindeki faaliyetlerin programın ana hedeflerine uygun olması beklenmektedir.

4. Proje Kapsamına Girmemesi Gereken Faaliyetler

Aşağıda belirtilen türde faaliyetleri içeren projeler uygun değildir:

- Yukarıda belirtilen amaç ve öncelikli faaliyet başlıklarıyla örtüşmeyen faaliyetler,
- Hukuka, kamu düzenine, genel sağlığa ve toplumun genel ahlak anlayışına aykırı faaliyetler,
- İdeolojik açıdan önyargılı olan faaliyetler,
- Siyasi partileri destekleyen faaliyetler,
- Kâr amacı güden faaliyetler

5. Sağlanacak Destek Tutarı

- Program kapsamına sıfırdan başlayacak araştırmalar girmemektedir. Başlamış ve belli aşamaya gelmiş araştırmaları daha nitelikli hale getirilmesi, basılması ve yaygınlaştırması amacıyla desteklenmesi esastır.
- Bir araştırma projesine en fazla:
 - Yüksek Lisans 50.000 TL,
 - Doktora 75.000 TL,
 - Doktora sonrası 100.000 TL.

destek verilebilecektir.

- Destek verilebilecek kalemler ve açıklamaları aşağıdaki gibidir.
 - **Yurtdışı Saha Araştırmaları**
 - Ulaşım, İaşe ve Konaklama Giderleri
 - **Bilimsel Etkinliklere Katılım**
 - Katılım Ücreti
 - Ulaşım, İaşe ve Konaklama Giderleri
 - **Yayın Maliyetleri,**
 - Tasarım Maliyeti
 - Baskı Maliyeti
 - Araştırma Sonuçlarının Yayınlama Giderleri

Sunulan projenin olumlu değerlendirilmesi halinde, başlangıç işlemlerini en aza indirmek adına, başvuru esnasında sunulan bütçenin gerçekçi ve güncel olması gerekmektedir.

6. Başvuruların Alınacağı ve Projelerin Uygulanacağı Bölgeler

Programa; tüm ülkelerde yerleşik potansiyel yararlanıcılar başvurabileceklerdir.

7. Başvuru Sahiplerinin Uygunluğu: Kimler Başvurabilir?

- BESKAP programına bireysel başvurular kabul edilecektir. Bu kapsamda;
 - Tez aşamasındaki yüksek lisans öğrencileri
 - Tez aşamasındaki doktora öğrencileri
 - Doktora sonrası araştırmacılar
 - Ülkelerine dönmüş Türkiye Mezunları

başvuru yapabilecektir.

- Başvuru sahipleri yurtdışındaki araştırmacılar ile ortaklıklar kurarak başvurabilecektir. Yurtdışındaki araştırmacıların ortaklaşa yaptıkları başvurulara öncelik verilecektir. Yurtdışındaki araştırmacının hedef toplumun mensubu olması ve ilgili ülke resmi diline hâkim olması beklenmektedir.
- Yüksek Lisans ve Doktora düzeyindeki başvuruların tez aşamasında olması gerekmektedir.
- Doktora sonrası başvurularda araştırmacının belli bir aşamaya gelmiş olması gerekmektedir. Başvuru sahiplerinden araştırmadaki ilerlemelerine ilişkin rapor talep edilecektir.
- Türkiye Bursları kapsamında hâlihazırda öğrenim gören öğrenciler bu programa başvuramazlar.
- Dernek, vakıf vb. tüzel kişiliklerin bu programa başvuruları kabul edilmeyecektir.

Programa başvuru yapacak kişilerin eğitim, meslek ve çalışmalarının program amaç ve önceliklerinin uyumlu ve proje hacminin uygulanabilir olması gerekmektedir.

Başvuru sahibinin ilgili alanlarda geçmişte yürütülen proje ve faaliyetlerin bulunması, değerlendirme aşamasında başvuru sahibine avantaj sağlayacaktır.

8. Ortaklıklar ve Ortakların Uygunluğu

Bu program kapsamında,

- Yurtdışındaki ikili ortak araştırmacılar

projenin yürütülmesinde başvuru sahibi ile birlikte sorumluluk ve görev üstlenecek uygun proje ortağı olarak kabul edilebilir.

Proje başvurularında proje ortağının bulunması **zorunlu değildir**. Ancak projenin amacı, faaliyetleri ve bütçesi çerçevesinde gerekli görülmesi halinde proje ortağının bulunması, değerlendirme aşamasında avantaj sağlayacaktır.

Projede ortak olarak yer alacak başvuru sahipleri tarafından Araştırma Başvuru Formu (Başvuru Dilekçesi) içindeki Ortaklık Beyannamesi, ortak tarafından imzalanmalıdır.

9. Proje Süresi

Program kapsamında teklif edilecek projelerin uygulama süresi **en fazla 9 ay** olmalıdır.

Başvuru sahiplerinden teklif ettikleri projenin gerçekleştirilebileceği en makul süreyi başvuru esnasında sunmaları beklenmektedir.

Sunulacak projelerin başlangıç tarihinin, değerlendirme ve başlangıç işlemleri de dikkate alınarak başvuru tarihinden sonra gelen makul bir süre sonra olması esastır.

10. Başvuru Dönemleri ve Süreç Takvimi

Program, başvuruya açık olduğu dönemler programın internet sitesi üzerinden ilan edilmektedir: <https://beskap.ytb.gov.tr/>

11. Uygun Maliyet Kalemleri

- Destek verilecek kalemler ve açıklamaları aşağıdaki gibidir.
 - **Yurtdışı Saha Araştırmaları**
 - Ulaşım, İaşe ve Konaklama Giderleri
 - **Bilimsel Etkinliklere Katılım**
 - Katılım Ücreti
 - Ulaşım, İaşe ve Konaklama Giderleri
 - **Yayın Maliyetleri,**
 - Tasarım Maliyeti
 - Baskı Maliyeti
 - Araştırma Sonuçlarının Yayınlama Giderleri

Uygun maliyetler, projenin hayata geçirilmesi için zorunlu olan giderlerdir. Başkanlık tarafından sağlanacak destek için sadece uygun maliyetler dikkate alınır. Bütçede öngörülen rakamların uygulama sırasında aşılması gerektiğinden, bütçenin gerçekçi maliyetlere dayandırılması gerekmektedir.

Projede gerçekleştirilecek tüm maliyetler Başkanlıkça kabul alan edilen proje sahiplerine iletilecek Bütçe Formuna işlenir. Bütçe hazırlığında tüm kalemler kendi alt kalemlerine ayrılarak belirtilmelidir. **Bütçede verilecek tüm kalemler, piyasa fiyatlarına uygun olmaları ve projenin uygulanabilmesi için gerekli olmaları zorunludur.**

12. Uygun Olmayan Maliyetler

Bu program kapsamında kabul edilmeyecek olan maliyet kalemleri aşağıda sıralanmaktadır:

- Uygun Maliyet Kalemleri başlıklı bölümde belirtilen maliyetler dışında kalan harcamalar
 - Proje sahibi ve proje kapsamında görev alan kişilerin kusur ve ihmalleri sebebiyle doğacak olan ceza, zam, faiz ve sair giderler,
 - Borçlar, zarar veya borç karşılıkları,
 - Faiz borcu,
 - Hâlihazırda başka bir fon kaynağından finanse edilen kalemler,
 - İkinci el ekipman alımları,
 - Kur farkından doğan zararlar,
 - Kamu kurumlarının genel ve idari maliyetleri,
 - Projenin uygulanmasına katılan kamu görevlilerinin devletten aldıkları maaşlar,
 - Proje başlangıcından önce yapılan hazırlık çalışmalarının ve diğer faaliyetlerin maliyetleri,
 - Proje sahibi ya da ortakları dışındakiler tarafından gerçekleştirilen maliyetler,
 - Salt sözleşmeye ve Başkanlık ile proje sahibi arasındaki mali ödemelere ilişkin her türlü vergi, harç ve sair giderler,
 - Bağışlar

Başvuru formunda yer verilmeyen bir hususa ilişkin maliyetlendirme bütçede yer almamalıdır. Başvuruların değerlendirilmesi sonrasında, sözleşmenin imzalanmasından önceki kontrol sürecinde ve uygulama aşamasında gerekli görülmesi halinde Başkanlık tarafından bütçede değişiklik yapılabilir. Kontroller başvuru sahibinin ilave açıklama yapmasını ve Başkanlığın destek tutarında indirim yapmasını gerektirebilir.

13. Eş Finansman ve Aynî Katkılar

Program kapsamında teklif edilen proje bütçesinin tamamı Başkanlık tarafından karşılanabilecektir. Ancak başvuru sahibi tarafından, projeye nakdi katkı ya da bina, ofis, konferans salonu, derslik gibi mekanlar ile mal, malzeme, makine ve ekipman gibi aynî katkıların sağlanacağını belirtmesi, değerlendirme aşamasında avantaj sağlayacaktır. Aynî katkılar, proje bütçesinde kalem olarak gösterilebilir. Desteğin verilmesi durumunda proje sahibi başvuru formunda belirttiği bu katkıları üstlenmek zorundadır.

14. Başvuru Adresi, Formu ve Belgeler

Proje başvuruları, aşağıdaki adresten çevrimiçi olarak üyelik kaydının yapılmasının ardından programla ilgili oluşturulan, sistemden indirilebilir Araştırma Başvuru Formunun (Başvuru Dilekçesi) doldurulması suretiyle yapılacaktır:

<https://pbys.ytb.gov.tr/>

Proje başvuru sisteminde başvuru yapılırken ilgili bölümler eksiksiz doldurulmalı, sistem üzerinden yapılan bilgilendirme ve yönlendirmelere titizlikle uyulmalıdır.

Başvuruda veya zorunlu belgelerde bir eksiklik veya tutarsızlık tespit edildiğinde, başvuru olumsuz değerlendirilecektir.

Sunulan bilginin açık olmaması ve bu durumun adil bir değerlendirme yapılmasına engel teşkil etmesi durumunda ek bir açıklama talep edilebilecektir.

Başvuru için zorunlu belgeler şunlardır:

- a) Eksiksiz doldurulmuş Araştırma Başvuru Formu (Başvuru Dilekçesi),
- f) Ortak varsa, ortaklık beyannamesi ve kanıtlayıcı belgeler (Araştırma Başvuru Formunun içindedir)

15. Başvuruların Değerlendirilmesi

Programa yapılan başvuruların değerlendirilmesi aşamasında;

1. Başvuru sisteminde istenen bilgilerin eksiksiz olarak doldurulmuş olması,
2. İstenen belgelerin eksiksiz olarak sunulmuş olması,
3. Teklif edilen projenin, başvuru programının amaç ve öncelikleriyle doğrudan ilgili olması,
4. Başvuru sahibinin araştırma alanındaki akademik tecrübesi,
5. İlgili alanda daha önce gerçekleştirilen proje ve faaliyetler,
6. Teklif edilen proje yönteminin kalitesi, geçerliliği ve sürdürülebilirliği ile
7. Projenin bütçe ve süresinin gerçekçi ve makul olması

kriterleri dikkate alınacaktır.

! Değerlendirme işlemi esnasında yukarıdaki ilk 3 kriterin sağlanamaması durumunda, değerlendirme işlemi sonlandırılarak başvuru reddedilecektir.

Başvurunun değerlendirmesi, aşağıdaki soruların yanıtlanması suretiyle yapılacaktır. Bu sorular göz önüne alınarak başvurudaki olası eksiklerin giderilmesi gerekmektedir.

İdari Değerlendirme Soruları:

- Araştırma Başvuru Formu (Başvuru Dilekçesi) eksiksiz olarak doldurulmuş mudur?
- Ortak/ortak zorunluluğu varsa, ortaklık beyannamesi doldurulmuş mudur, ortağın yasal temsilcisi tarafından imzalanmış mıdır?

Uygunluk Sorusu:

- Teklif edilen proje, başvuru programının amaç ve öncelikleri ile doğrudan uyumlu mudur?

Teknik ve Mali Değerlendirme Soruları:

Mali ve Kurumsal Kapasite

- Başvuru sahibi, ilgili alanda faaliyet ve proje yönetimi konusunda yeterli deneyime sahip midir?
- Başvuru sahibi, personel, ekipman ve proje bütçesini idare edecek bilgi ve beceri dahil olmak üzere yeterli yönetim kapasitesine sahip midir?
- Başvuru sahibi istikrarlı ve yeterli kaynaklara (personel, gönüllü, iletişim ağı, bütçe vb.) sahip mi? Projeye aynî katkı vb. sağlamış mıdır?

İlgililik

- Başvuru sahibi; kuruluş, çalışma ve faaliyet alanı itibariyle teklif ettiği proje ve başvurduğu program alanı ile ilgili midir?
- Proje, başvuru programında belirlenen saha ve hedef bölgenin/kitlenin ihtiyaç ve sorunlarıyla ilgili midir?
- Projeden doğrudan ya da dolaylı olarak etkilenebilecek bütün hedef gruplar ve son yararlanıcılar açıkça tanımlanmış mıdır?

Yöntem

- Önerilen faaliyetler başvuru programının amaç ve önceliklerine uygun mudur? Faaliyet planı açık, birbirini tamamlayıcı ve uygulanabilir nitelikte midir?
- Önerilen faaliyetler, hedeflerle ve beklenen sonuçlarla uyumlu mudur?
- Proje teklifinde, projenin gerektirdiği yasal izinler vb. gerekli altyapı oluşturulmuş mu, riskler ve dış faktörler göz önüne alınmış mı ve olası sonuçlarla ilgili bir değerlendirme öngörülüyor mu?
- Varsa/zorunlu ise, ortakların projeye katılım ve katkı düzeyi yeterli midir?
- Başvuruda, projenin sonucuna yönelik ölçülebilir somut çıktılar tanımlanmış mıdır?

Sürdürülebilirlik

- Proje ve beklenen sonuçların, ilgili saha ya da hedef bölge/kitle üzerinde kalıcı ve yapısal bir etkisi var mıdır?
- Proje; sonuçlarının yinelenmesi, yerel sahiplenmeyi sağlaması, daha geniş alanları etkilemesi ve bilginin yayılması da dahil olmak üzere potansiyel çarpan etkileri içermekte midir?
- Teklif edilen proje, ileriki süreçte Başkanlığın desteği olmaksızın başvuru sahibi tarafından sürdürülebilir midir?

Bütçe ve maliyet etkinliği

- Yapılması öngörülen harcamalar projenin uygulanması için gerekli midir?
- Öngörülen maliyetler makul düzeyde midir?
- Başvuru sahibi, proje için kalem bazında Başkanlıktan talebini ve projeye sağlayacağı aynî veya nakdi katkıyı net olarak belirtmiş midir?

! Başkanlık tarafından gerekli görülmesi halinde değerlendirme öncesi ve sırasında başvuru sahipleri ile ön görüşme gerçekleştirilebilir.

16. Değerlendirme Sonucunun Bildirilmesi

Değerlendirme sonucunun başvuru sahiplerine e-posta ile iletilmesi esastır.

17. Sözleşmenin İmzalanması ve Uygulama Koşulları

Başkanlık tarafından desteklenmesi uygun görülen projelere verilecek destek ve buna ilişkin ilke ve kurallar, başvuru sahibi ile Başkanlık arasında imzalanacak bir sözleşme ile belirlenir. Proje başvuru formunun son hali ve ekleri sözleşme eki olarak kabul edilir. Başkanlık tarafından olumlu sonuç bildiriminde bulunulan tarihten itibaren en fazla 45 gün içinde başvuru sahibi ile sözleşmenin imzalanması beklenmektedir. **Bu süre içinde sözleşmesi imzalanmayan projelerle ilgili destek kararı kendiliğinden iptal olur** ve başvuru sahibi tarafından aynı yıl içinde tekrar başvuruda bulunulamaz.

Sözleşme imzalanmadan önce ve/veya imzalandıktan sonra Başkanlık, gerektiğinde başvuru sahibinden ek bilgi ve belge isteyebilir. Sözleşme sürecinde proje sahipleri imza için Başkanlığa davet edilebilir ya da sözleşmeler posta yoluyla imzalanabilir. Posta yoluyla imzalanması halinde, sözleşme metni e-posta, faks, ya da diğer uygun iletişim kanalları yoluyla proje sahibine ulaştırılır.